

Hyvinkään maistraatti

Urakankatu 1, PL 73

05801 Hyvinkää

www.hyvinkaanmaistraatti.fi

0718731004, 0718731007, 0718731009

Faxi: 0718731029

info.hyvinkaa@maistraatti.fi

www.hyvinkaanmaistraatti.fi

OHJEET TÄYSI-IKÄISEN PÄÄMIEHEN EDUNVALVOJILLE

SISÄLLYS

1. Yleistä (Laki holhoustoimesta 18§, 29§, 42§, 43§)
2. Toimenpiteet edunvalvonnan alkaessa, omaisuusluettelo (48 §, 49 §, 50 §, 89§)
3. Omaisuuden hoito (37 §, 38 §, 39 § ja 42 §)
4. Vuositili ja päätöstili (50 §, 51 §, 52 § ja 55 §)
5. Edunvalvojan kulut ja palkkio (44 §)
6. Kuolinpesän osakkaaksi tuleminen
ja omaisuuden saaminen edunvalvonta-aikana (48 §)
7. Lupa -asiat (34 §, 35 §, 36 §, 43 § ja 73 §)
8. Lahjoituskielto (32 §)
9. Milloin tarvitaan edunvalvojan sijaista ja sijaisen tehtävä (11 §, 32 § ja 50 §)
10. Edunvalvojan salassapitovelvollisuus (92 §)
11. Vahingonkorvausvastuu (45 §)
12. Edunvalvojan tehtävän päättyminen ja edunvalvojan vaihtuminen (16 §, 58 §)

LIITTEET

Ohje edunvalvojan palkkiosta ja kulukorvauksesta

Edunvalvojan muistilista

päivitetty 1.11. 2007

1. YLEISTÄ

Tässä ohjeessa opastetaan edunvalvojaa tehtäväänsä ja kerrotaan eri velvollisuuksista ja oikeuksista sekä siitä, miten eri tilanteissa tulee toimia. Ohje on yleisluontoinen, eikä siitä välttämättä löydy vastausta kaikkiin erityistilanteisiin, joten epäselvissä asioissa kannattaa ottaa yhteys maistraattiin. Yksityiskohtaisempia ohjeita toimitetaan edunvalvojalle omaisuusluettelon, vuositilin, luvan hakemisen ja edunvalvojan tehtävän päättymisen yhteydessä.

Edunvalvojan tehtävä alkaa päivänä, jolloin maistraatti tai kärjäoikeus tekee asiasta päätöksen. Ennen edunvalvojan määräystä tehdyt oikeustoimet sitovat päämiestä, ellei voida osoittaa esim. lääkärinlausunnon perusteella päämiehen olleen tuolloin oikeustoimikelvoton. Edunvalvojan tehtävää koskevat säännökset ovat pääosin laissa holhoustoimesta (442/1999). Lisäksi holhoustoimeen liittyviä säännöksiä on mm. vahingonkorvauslaissa (412/1974), laissa varallisuus oikeudellisista oikeustoimista (228/1929) ja perintökaareissa (40/1965).

Edunvalvojan tehtävänä on avustaa tai edustaa päämiestä hänen taloudellisissa asioissaan kuten laskujen maksussa ja valvoa, ettei päämiehen omaisuutta käytetä päämiehen edun vastaisesti. Edunvalvoja voidaan määrätä myös edustamaan päämiestä tämän henkilöä koskevissa asioissa, joiden merkitystä päämies ei itse ymmärrä. Tavallisessa edunvalvontapäätöksessä päämiehen ja edunvalvojan toimivallat ovat rinnakkaiset, joten päämiehen ja edunvalvojan tulee sopia keskenään asioiden hoidosta, etteivät he tee keskenään ristiriitaisia tai päällekkäisiä toimenpiteitä.

Jos päämies edunvalvontapäätöksestä huolimatta tekee oman etunsa vastaisia päätöksiä ja sitoumuksia, voidaan päämiehen toimintakelpoisuutta rajoittaa niin, että

- 1) hän ei voi yksin tehdä erikseen määrättyjä oikeustoimia tai
- 2) hän voi tehdä erikseen määrättyjä oikeustoimia vain yhdessä edunvalvojansa kanssa.

Esimerkkinä tällaisesta oikeustoimesta voisi olla takauksen antaminen toisen velasta. Päämies voidaan myös julistaa vajaavaltaiseksi, jolloin hän on vähäisin poikkeuksin oikeustoimikelvoton.

Edunvalvojan tulee huolehtia siitä, että päämiehelle järjestetään hänen tarpeensa mukainen ja toiveensa huomioonottava hoito, huolenpito ja kuntoutus.

Edunvalvojan on tiedusteltava päämiehensä mielipidettä tehtäviinsä kuuluvissa tärkeissä asioissa, jos päämies ymmärtää asian merkityksen.

2. TOIMENPITEET EDUNVALVONNAN ALKAESSA, OMAISUUSLUETTELO (Ks. myös edunvalvojan muistilista)

Edunvalvojan on edunvalvonnan alkaessa ilmoitettava pankkiin ja eläkelaitokseen edunvalvonnan alkamisesta. Pankkiin ilmoitettaessa on sovittava myös päämiehen tilien käyttöoikeudesta. Tavanomainen käytäntö on, että edunvalvojalla on yksin käyttöoikeus päämiehen päätiliin ja päämiehen käyttöön varataan erillinen käyttövaratili. Edunvalvoja ja päämies voivat yhdessä sopia myös toisenlaisesta käytännöstä.

Omaisuusluettelo on luettelo päämiehen varoista ja veloista, jotka ovat edunvalvojan hoidettavana tai jätetty päämiehen haltuun. Omaisuusluettelo on toimitettava maistraattiin kolmen kuukauden kuluessa edunvalvojan tehtävän alkamisesta. Maistraatti toimittaa edunvalvojalle omaisuusluettelolomakkeen täyttöohjeineen.

Edunvalvojalla on tehtäviinsä kuuluvissa asioissa oikeus saada ne tiedot, joihin päämiehellä olisi itsellään oikeus. Edunvalvoja voi esimerkiksi siirtää tehtävänsä hoitoon liittyvän päämiehelle tulevan postin omaan osoitteeseensa ja avata ne päämiehelle saapuneet kirjeet, jotka koskevat edunvalvojan tehtävään kuuluvaa asiaa.

3. OMAISUUDEN HOITO

Edunvalvojan on hoidettava päämiehen omaisuutta niin, että omaisuus ja sen tuotto voidaan käyttää päämiehen hyödyksi.

Päämiehelle tulee järjestää asianmukaiset elinolosuhteet ja jättää hänen haltuunsa se omaisuus, jota hän tarvitsee henkilökohtaiseen käyttöönsä ja kohtuulliseksi katsottava määrä käyttövaroja hänen tarpeensa ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Muu omaisuus, jota ei käytetä elatukseen tai muihin päämiehen tarpeisiin, on sijoitettava siten, että sen säilymisestä on riittävä varmuus ja että sille saadaan kohtuullinen tuotto.

4. VUOSITILI JA PÄÄTÖSTILI

Vuositilin tilikausi on tavallisesti kalenterivuosi, ja tili tulee toimittaa maistraatille tilikauden loputtua 31.3. mennessä, ellei muuta ole sovittu. Ensimmäisen tilikauden pituus ilmenee edunvalvojan määräämispäätöksestä tai maistraatin ilmoituksesta.

Kun päämiehen edunvalvonta lakkaa, edunvalvojan on toimitettava maistraatille päätöstili, joka annetaan viimeisimmän vuositilin jälkeiseltä ajalta aina lakkaamispäivään saakka.

Kun edunvalvojan tehtävä lakkaa muusta syystä kuin päämiehen kuoleman johdosta, päätöstili on toimitettava maistraattiin kuukauden kuluessa lakkaamispäivästä. Kun

edunvalvonta lakkaa päämiehen kuoleman vuoksi, päätöstili ja perukirja on toimitettava maistraattiin viipymättä, viimeistään kuukauden kuluttua perunkirjoituksesta.

Vuosi-/pääöstilissä selvitetään päämiehen varat ja velat tilikauden alussa ja lopussa sekä niissä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset. Tilissä selvitetään myös päämiehen puolesta tehdyt oikeustoimet ja päämiehen vallintaan tilikauden aikana luovutettu omaisuus ja käyttövarat. Tilien liitteeksi tulee toimittaa myös tarvittavat tositteet. Tiliä varten maistraatti toimittaa edunvalvojalle tililomakkeen täyttöohjeineen.

5. EDUNVALVOJAN KULUT JA PALKKIO

Edunvalvojalla on oikeus palkkioon ja kulujen korvaukseen. Palkkio maksetaan päämiehen varoista. Edunvalvojan peruspalkkio eli *perusmaksu* on 200 euroa vuodessa. Jos edunvalvojan tehtävä on kestänyt alle vuoden, pienenee palkkio vastaavassa suhteessa. Jos päämiehen vuosittaiset nettotulot sosiaaliset etuudet mukaan luettuna jäävät alle 4200 euron, ei palkkiota voida päämieheltä periä. Edunvalvojalla on myös oikeus periä *lisämaksu* erillisistä toimenpiteistä ja *erityiskorvaus* erityistä ammattitaitoa tai huomattavaa työmäärää vaativasta tehtävästä. Lisämaksua edunvalvojalla on oikeus periä omaisuusluettelon, vuosi- tai päätöstilin laatimisesta, omaisuuden hoitosuunnitelman laatimisesta, maistraatin luvan hakemisesta, toimenpiteistä joihin hän on ryhtynyt omistusasunnon huolehtimiseksi sekä muun omaisuuden hoitamisesta (*omaisuuskorotus*). Tarkemmat ohjeet palkkion laskemiseen ovat erillisessä palkkionlaskuohjeessa.

Edunvalvojan on esitettävä maistraatin hyväksyttäväksi lasku, joka sisältää tiedot päämieheltä perittävistä kuluistaan. Esimerkiksi edunvalvojan periessä oman auton käytöstä kilometrikorvauksia, hänen on annettava selvitys ajetuista kilometreistä ja siitä, minkä tehtävänsä kuuluvan asian hoitamiseen hän on omaa autoa joutunut käyttämään. Maistraatti ei hyväksy korvattavaksi kustannuksia, joita syntyy vierailuista päämiehen luokse, jos kustannusten korvaamiseen ei ole erityistä syytä.

Palkkio ja kustannusten korvaus on ilmoitettava vuosi- ja päätöstilissä velkana, jos niitä ei ole tilikauden aikana päämiehen tililtä kuluina veloitettu. Tiliin on liitettävä erittely perusmaksun (200 €) yltävästä palkkiosta ja kuluista.

6. KUOLINPESÄN OSAKKAAKSI TULEMINEN JA OMAISUUDEN SAAMINEN EDUNVALVONTA-AIKANA

Kun päämies tulee kuolinpesän osakkaaksi, edunvalvojan tulee toimittaa maistraatille jäljennös vainajan jälkeen laaditusta perukirjasta kuukauden kuluessa perunkirjoituksesta. Samoin on maistraatille ilmoitettava kuukauden kuluessa, mikäli päämies muulla tavoin, esimerkiksi lahjoituksena tai testamentilla, saa uutta omaisuutta

Edunvalvoja selvittää, onko tarkoituksenmukaista, että päämies on kuolinpesän osakkaana. Edunvalvojan on harkittava, onko päämiehen edun mukaista, että kuolinpesässä suoritetaan perinnönjako tai tehdään sopimus jakamattomassa pesässä elämisestä.

Sekä perinnönjako että edellä mainittu sopimus edellyttävät maistraatin luvan hankkimista.

7. LUPA-ASIAT

Holhustoimilain 34 §:n mukaisiin oikeustoimiin on haettava lupa maistraatilta, kun edunvalvoja tekee oikeustoimen päämiehensä puolesta.

Lupa tarvitaan seuraaviin oikeustoimiin:

34 §

Jollei laissa toisin säädetä, edunvalvojalla ei ole oikeutta ilman holhousviranomaisen lupaa päämiehensä puolesta:

- 1) luovuttaa tai vastiketta antamalla hankkia kiinteää omaisuutta tai sellaista maanvuokra- tai muuta käyttöoikeutta rakennuksineen, joka voidaan maanomistajaa kuulematta siirtää kolmannelle;
- 2) luovuttaa pantiksi omaisuutta tai muulla tavoin perustaa siihen panttioikeutta;
- 3) luovuttaa kiinteää tai muuta 1 kohdassa tarkoitettua omaisuutta toisen käytettäväksi pitemmäksi ajaksi kuin viideksi vuodeksi tai pitemmäksi ajaksi kuin vuodeksi täysi-ikäisyyden alkamisesta; (VUOKRAAMINEN)
- 4) ottaa muuta lainaa kuin valtion takaamaa opintolainaa taikka sitoutua vekselivastuuseen tai vastuuseen toisen velasta;
- 5) ryhtyä harjoittamaan elinkeinoa päämiehensä lukuun;
- 6) tehdä sopimusta avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön perustamisesta taikka tällaiseen yhtiöön liittymisestä;
- 7) luopua perinnöstä tai luovuttaa päämiehensä perintöosuutta;
- 8) tehdä sopimusta kuolinpesän yhteishallinnosta;
- 9) tehdä sopimusta omaisuuden osituksesta tai perinnönjaosta, joka toimitetaan ilman perintökaaren 23 luvussa tarkoitettua pesänjakajaa;
- 10) luovuttaa tai vastiketta antamalla hankkia osakkeita tai osuuksia, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa tai asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (650/1990) tarkoitettua asumisoikeutta tai muuta osaa rakennuksesta tai kiinteistöstä (esim. teollisuushalli, kasvihuone jne.). Poikkeuksena luvanvaraisuudesta ovat mainitun lain kohdan 13 g kohdassa mainittu osake tai osuus, joiden tuottaman oikeuden pääasiallisena sisältönä on oikeus kotitaloudessa käytettävän hyödykkeen tai palvelun saamiseen (esimerkiksi autopaikka- ja autotalliosakkeet). Lisäedellytyksenä on, ettei osuuden omistamiseen liity henkilökohtaista vastuuta yhtiön veloista.
- 11) luovuttaa 10 kohdassa tarkoitettun oikeuden nojalla hallittua huoneistoa tai muuta osaa rakennuksesta tai kiinteistöstä määräaikaisella sopimuksella toisen käytettäväksi pitemmäksi ajaksi kuin viideksi vuodeksi;
- 12) myydä tai myytäväksi hakkauttaa metsää, ottaa myytäväksi kiveä, soraa, hiekkaa, savea, turvetta tai multaa päämiehen maalta tai luovuttaa oikeutta sen ottamiseen, jollei se tapahdu holhousviranomaisen hyväksymän omaisuuden hoitosuunnitelman mukaisesti; eikä
- 13) antaa rahalainaa tai vastiketta antamalla hankkia sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 2 §:ssä tarkoitettuja sijoituskohteita taikka osuuksia yhteisöissä lukuun ottamatta:

- a) varojen tallettamista Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneeseen luottolaitokseen;
- b) valtion, Ahvenanmaan maakunnan, kunnan tai kuntayhtymän liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjojen hankkimista;
- b) sellaisten arvopapereiden hankkimista, joilla käydään arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu tavoin julkisesti kauppaa;
- d) osuuksien hankkimista Suomessa rekisteröidyssä sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 9 kohdassa mainitun sijoitusrahastodirektiivin mukaisessa sijoitusrahastossa tai sellaisessa sijoitusrahastolain 128 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ulkomaisessa yhteissijoitusyhtiössä, joka mainitun 128 §:n 2 momentin mukaan saa markkinoida osuuksiaan Suomessa;
- e) osuuksien hankkimista muussa kuin d alakohdassa tarkoitettussa sijoitusrahastossa, jos rahaston pääomasta rahaston sääntöjen mukaan vähintään kolme neljäsosaa on sijoitettuna b ja c alakohdissa tarkoitettuihin joukkovelkakirjoihin ja arvopapereihin;
- f) a–e alakohdassa tarkoitettuihin rinnastettavien sijoituskohteiden hankkimista, joista valtioneuvoston asetuksella niin säädetään; sekä
- g) sellaisten osakkeiden tai osuuksien hankkimista, joiden tuottaman oikeuden pääasiallisena sisältönä on oikeus kotitaloudessa tavallisesti käytettävän hyödykkeen tai palvelun saamiseen, jos osuuteen ei liity henkilökohtaista vastuuta yhteisön veloista.

Lupaa on haettava siltä holhousviranomaiselta, joka 46 tai 47 §:n mukaan valvoo edunvalvojan toimintaa. Jos oikeustoimeen tai toimenpiteeseen ryhdytään useiden edunvalvonnassa olevien puolesta, lupaa voidaan hakea myös holhousviranomaiselta, jolle valvonta kuuluu heistä jonkun osalta. Jos lupaa haetaan alaikäisen puolesta tehtävään oikeustoimeen, holhousviranomaisen on varattava 15 vuotta täyttäneelle alaikäiselle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei tämän mielipide luotettavasti käy ilmi hakemusasiakirjoista. Asianosaisen kuulemiseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Jos edunvalvojalle on annettu lupa 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettuun toimintaan tai toimeen, hän voi sen perusteella 1 momentin säännösten estämättä ryhtyä niihin oikeustoimiin, joita liikkeen tai elinkeinon harjoittaminen luonteensa mukaisesti vaatii.

Lupa on haettava edunvalvojan toimintaa valvovalta maistraatilta. Jos oikeustoimeen ryhdytään useiden edunvalvonnassa olevien puolesta, voidaan lupa hakea yhdestä maistraatista kaikkien osalta.

Lupa-asioihin maistraatti vaatii tietyn asiakirjaselvityksen. Kun luvan hakeminen tulee ajankohtaiseksi, ottakaa yhteyttä maistraattiin, josta teille annetaan yksityiskohtaiset ohjeet lupa-asiaanne varten.

Edunvalvoja kantaa vastuun, jos päämiehen tekemä oikeustoimi osoittautuu pätemättömäksi (ks. [jakso 11](#) vahingonkorvauksesta).

Muihin kuin [edellä mainittuihin](#) asioihin ei tarvita maistraatin lupaa. Täten esim. auton myyntiin tai Suomen pörssiosakkeiden kauppaan ei tarvita maistraatin lupaa (ks. kuitenkin [jakso 9](#) edunvalvojan sijaisesta).

Lupa on haettava maistraatilta etukäteen, tai tehty oikeustoimi on hyväksyttävä maistraatilla jälkikäteen. Jos lupaa ei saada tai edunvalvojalla ei ollut kelpoisuutta oikeustoimen tekoon, ei oikeustoimi sido päämiestä.

Päämiestä on kuultava ja häneltä tarvitaan kirjallinen mielipide/suostumus tehtävään oikeustoimeen tai edunvalvojan sijaisen määräämiseen, jos hän ymmärtää tehtävän oikeustoimen merkityksen. Tarvittaessa voidaan esittää lääkärinlausunto, josta ilmenee, ettei päämiestä voida asiassa kuulla.

Maistraatti perii sisäministeriön päätöksen mukaiset maksut lupapäätöksistä. Lasku päätöksestä lähetetään luvan hakijalle, ellei maistraatille ole ilmoitettu erikseen kenelle lasku lähetetään. Maistraatin perimä lupamaksu maksetaan päämiehen varoista; perinnönjakolupaa koskevan maksun edunvalvoja perii kuolinpesän varoista.

8. LAHJOITUSKIELTO

Edunvalvoja ei saa lahjoittaa päämiehensä omaisuutta. Oikeustoimikelpoinen päämies voi kuitenkin itse tehdä lahjoituksia ja testamentteja omaisuudestaan. Tällöin edunvalvojan tulee varmistua siitä, että päämies on ymmärtänyt asian merkityksen eivätkä lahjoitukset vaaranna päämiehen omaa etua.

9. MILLOIN TARVITAAN EDUNVALVOJAN SIJAISTA JA SIAISEN TEHTÄVÄ

Edunvalvoja tarvitsee sijaisen aina, kun päämies ja edunvalvoja ovat *vastapuolina* samassa asiassa, esimerkiksi kaupassa tai muussa oikeustoimessa. Sijainen tarvitaan riippumatta siitä, onko kysymyksessä maistraatin lupaa vaativa oikeustoimi vai muu oikeustoimi.

Esimerkki 1: Sijainen tarvitaan, kun edunvalvoja ostaa omaisuutta päämieheltään tai päämies edunvalvojalta.

Esimerkki 2: Sijainen tarvitaan perinnönjakoa varten, jos edunvalvoja ja päämies ovat osakkaana samassa kuolinpesässä.

Edunvalvoja ei voi itse edustaa päämiestään asiassa, jossa *vastapuolena* on edunvalvojan *puoliso tai lapsi taikka joku, jota edunvalvoja edustaa*. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoa ja yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa (avoliitto) tai muussa parisuhteessa eläviä.

Edunvalvoja ei saa edustaa päämiestään myöskään, jos vastapuolena asiassa on:

- 1) *edunvalvojan lapsen puoliso taikka edunvalvojan puolison lapsi tai tämän puoliso;*
- 2) *edunvalvojan tai hänen puolionsa lapsenlapsi, sisarus, vanhempi tai isovanhempi taikka tällaisen henkilön puoliso; tai*
- 3) *edunvalvojan sisaruksen lapsi tai vanhemman sisarus.*

Edunvalvojan sijainen tällöin siis tarvitaan.

Esimerkki: Edunvalvojan päämies on osakkaana kuolinpesässä, johon kuuluva auto myydään edunvalvojan avopuolisolle tai lapselle.

Esimerkki: Edunvalvojalla on kaksi päämiestä. Toinen heistä on aiheuttanut toisen omaisuudelle vahinkoa ja tarkoitus on sopia vahingon korvaamisesta. Ainakin toinen osapuoli tarvitsee edunvalvojan sijaisen korvausneuvotteluja varten.

Sukulaisiin rinnastetaan vastaavat puolisukulaiset. Tällaiseen oikeustoimeen edunvalvoja tarvitsee sijaisen.

Esimerkki: Edunvalvoja myy päämiehen omaisuutta avopuolionsa lapselle.

Sijainen tarvitaan myös silloin, jos edunvalvojan ja päämiehen välillä on *muu eturistiriita*.

Esimerkki: Edunvalvoja myy päämiehen omaisuutta yhtiölle, jonka edunvalvoja omistaa.

Sijaista *ei yleensä tarvita* silloin, kun edunvalvoja ja päämies ovat oikeustoimessa *myötäpuolina*. Sijainen on kuitenkin tarpeen, jos edunvalvojan ja päämiehen edut ovat asiassa vastakkaiset.

Esimerkki: Jos edunvalvojalla ja päämiehellä on yhteistä omaisuutta, edunvalvoja voi yleensä myydä omaisuuden ilman että tarvitaan sijaista. Jos kuitenkin tapauksen olosuhteista ilmenee, että edunvalvojan ja päämiehen edut asiassa eivät ole yhtenevät, tulee edunvalvojalle hakea sijainen. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun omaisuudella on päämiehelle erityistä tunnearvoa, mutta edunvalvojalle pelkästään taloudellista arvoa.

Varsinainen edunvalvoja tekee maistraatille hakemuksen sijaisen määräämiseksi. Sijaisen tehtävänä on huolehtia päämiehen edusta kyseisessä oikeustoimessa. Hän allekirjoittaa tarvittavat asiakirjat päämiehen puolesta ja hakee mahdollisesti asiassa tarvittavat luvat maistraatilta.

10. EDUNVALVOJAN SALASSAPITOVOLLISUUS

Edunvalvoja ei saa ilman päämiehen suostumusta ilmaista edunvalvojan tehtävän perusteella tietoonsa saamaa asiaa, joka yksityisen taloudellisen edun tai yksityisyyden suojaamiseksi on pidettävä salassa.

Tämä tarkoittaa sitä, että edunvalvoja ei saa kertoa edes perillisasemassa oleville sukulaisille päämiehen taloudelliseen asemaan liittyviä asioita, jos päämies ei asian ymmärtäen ole antanut siihen suostumusta. Kuitenkin yleisluontoinen maininta esimerkiksi, että päämies tulee toimeen eläkkeellään tai että omaisuus on säilynyt ennallaan, on mahdollinen.

11. VAHINGONKORVAUSVASTUU

Taloudellinen tappio, jonka päämies edunvalvojan huolimattoman toiminnan tai laiminlyönnin takia kokee, aiheuttaa vahingonkorvausvastuun:

45 §

Edunvalvoja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on tehtäväänsä hoitaessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut päämiehelleen. Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain 2 ja 6 luvussa säädetään. Jos holhoustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (443/1999) tarkoitettu yleinen edunvalvoja on aiheuttanut vahingon, korvausvastuuseen sovelletaan lisäksi vahingonkorvauslain 3 ja 4 luvun säännöksiä. Päämies ei ole velvollinen korvaamaan vahinkoa, jonka edunvalvoja on aiheuttanut toimissaan hänen lukuunsa.

12. EDUNVALVOJAN TEHTÄVÄN PÄÄTTYMINEN JA EDUNVALVOJAN VAIHTUMINEN

Edunvalvojan tehtävä lakkaa, kun päämies kuolee tai kun maistraatti tai kärjäoikeus vapauttaa edunvalvojan tehtävästään.

Edunvalvoja voidaan pyynnöstään vapauttaa tehtävästään. Edunvalvoja voidaan vapauttaa tehtävästään maistraatin päätöksellä, mikäli sekä päämies ja edunvalvoja tätä yhdessä pyytävät ja päämies kykenee ymmärtämään asian merkityksen. Muussa tapauksessa edunvalvojan vapauttamisesta tehtävästään päättää kärjäoikeus, jonne maistraatti voi tehdä hakemuksen esimerkiksi tilanteessa, jossa edunvalvoja ei hoida tehtäväänsä asianmukaisella tavalla ja yhteistyössä maistraatin kanssa eikä vapauttamista koskevaa päätöstä voida edellä mainituin tavoin tehdä maistraatissa.

Jos päämiehen edun turvaaminen vaatii toimenpidettä, josta edunvalvoja ei ole huolehtinut, tuomioistuimien voi hakemuksesta määrätä toisen edunvalvojan huolehtimaan siitä.

Tietoa ja lomakkeita saa maistraattien kotisivuilta osoitteesta www.maistraatti.fi

EPÄSELVISSÄ TAPAUKSISSA, OTA YHTEYTTÄ MAISTRAATTIIN!

EDUNVALVOJAN MUISTILISTA

(luettelo ei ole tyhjentävä – sisältää tavallisesti esiintyviä asioita)

.. omaisuuden kartoitus

- osakkeet, kiinteistöt – käyvän arvon arviointi
- kuolinpesäosuudet
- talletukset
- tallelokerot
- rahastot
- sijoitusvakuutukset
- arvoesineet
- ajoneuvot

.. velkojen kartoitus

- pankki
- ulosotto
- perintätoimistot
- takaukset
- velkakirjat
- velkajärjestely

.. yhteys pankkiin

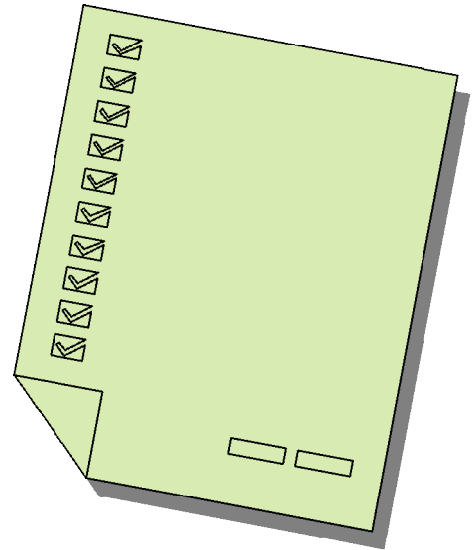
- tilin käyttöoikeuden muutokset
- käyttövaratilin avaaminen
- tilien järjestely

.. tulokset

- verotodistus
- eläkkeet
- päivärahat
- vuokratulot
- muut tulot

.. juoksevat menot

- hoitomaksut
- vuokrat
- vastike
- sähkö
- puhelin
- lehdet, TV

- .. **käyttövarojen tarve**
- .. **tarvittavat hankinnat**
- .. **päämiehen toiveet**
- .. **tuet**
 - hoitotuki
 - asumistuki
 - muu Kelan tuki
 - toimeentulotuki
 - kuljetustuki
 - lääkemaksukatto
 - terveydenhoidon maksukatto (vapaakortti)
 - kotitalousvähennys verotoimistoon
- .. **osoitteenmuutokset**
- .. **omaisuusluettelo maistraattiin** (viimeistään 3 kk päätöksestä)
- .. **vuositili maistraattiin** (ks. päätös tai maistraatin ohje)

